

RODE LAND

REALISATIES 2025

RODELANDPROJECT OVERZICHT REALISATIES 2025

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	1
Sterk partnerschap kiest voor de toekomst	3
Overzicht realisaties 2025.....	5
1. Oogstlandschap	6
2. Kleine Landschapselementen (KLE)	12
3. Waterlandschap	13
4. Natuurontwikkeling.....	20
5. Beleving & communicatie	26

Rodeland en deelprojecten financieel	29
Basisfinanciering project & uitgaven	29
Water+Land+Schap 2.0 'Klimaatrobuuste vallei van de Molenbeek/Gondebeek en Driesbeek'	32
Rodelandbrood.....	33

STERK PARTNERSCHAP KIEST VOOR DE TOEKOMST

Binnen het landschapsproject Rodeland, op het grondgebied van de gemeenten Gavere, Melle, Merelbeke en Oosterzele, werkten 19¹ partners sinds juli 2019 samen om het landschap rond de Makegemse bossen, het Gentbos, het Aelmoeseneiebos en de beekvalleien van de Gondebeek, de Molenbeek en de Driesbeek te versterken en verder te ontwikkelen. Dat deden ze met concrete acties op het terrein.

Met de ondertekening van het addendum bij de bestaande samenwerkingsovereenkomst in 2022 herbevestigden de 20 partners hun engagement tot eind 2025.

Met een projectbudget van 87.000 euro per jaar, gefinancierd door het Agentschap voor Natuur en Bos, het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen (Dienst Klimaat, Milieu & Natuur & Dienst Landbouw & Platteland), de gemeenten Merelbeke-Melle, Oosterzele en Gavere en de Bosgroep Oost-Vlaanderen, werden de voorbije jaren concrete terreinacties

RODELANDPARTNERS 2025

¹ De gemeenten Melle en Merelbeke zijn op 1 januari 2025 gefusioneerd tot Merelbeke-Melle. Dat brengt het aantal Rodelandpartners in 2025 op 19 ipv 20 bij de start van het Rodelandproject.

voorbereid en uitgewerkt. Het ging om initiatieven rond bos- en natuurherstel, verbrede landbouw, kleine landschapselementen, integraal waterbeheer, zachte recreatie, erfgoed en onderzoek,...

In 2025 lag de focus niet alleen op terreinrealisaties, maar ook op het voorbereiden van de **toekomst van het Rodelandproject**. De nodige engagementen rond financiering werden gezocht bij de partners en de samenwerkingsovereenkomst werd geactualiseerd. De partners maakten samen een actieplan voor 2026-2031 op. Het partnerschap zal vanaf 2026 wat wijzigen, maar werd tegelijk ook sterker.

Dankzij het vele werk van de financierende partners in 2025, is het Rodelandproject begin 2026 helemaal klaar voor de toekomst: **op naar nog eens zes jaar met mooie terreinrealisaties!**

OVERZICHT REALISATIES 2025

2025 was een belangrijk jaar voor het Rodelandproject! Het was een overgangsjaar dat tegelijk ook bepalend is geweest voor de toekomst van het project. Er werd werk gemaakt van:

- Kennismaking met de nieuwe besturen;
- Opmaak van een actieplan voor 2026-2031;
- Op zoek gaan naar de nodige financiële middelen voor de verderzetting van het project;
- Opmaak van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

OPMAAK ACTIEPLAN VOOR RODELAND 2026-2031

In 2025 werd samen met de Rodelandpartners een actieplan voor de toekomst opgemaakt. Dit actieplan bevat initiatieven en acties waaraan de projectpartners de komende jaren samen willen werken in Rodeland. De acties passen binnen de 14 doelstellingen van het Rodelandproject en zijn op vrijwillige basis, vanuit het enthousiasme van de partners om ook in de toekomst in de Rodelandgemeenten samen aan de slag te blijven gaan in het landschap. Het actieplan is sowieso geen statisch plan: als er de komende jaren nieuwe kansen opduiken die binnen de 14 projectdoelen passen, kunnen die worden toegevoegd mits akkoord van het projectbureau. Omgekeerd kunnen door veranderende omstandigheden bepaalde acties in de toekomst minder zinvol of minder haalbaar worden.

1. OOGSTLANDSCHAP

RODELANDBROOD

Volgende initiatieven stonden op de agenda in 2025 ihkv het Rodelandbrood:

- Uitbreiding keten: onderzoek extra afzetmogelijkheden voor bloem & meel;
- Organisatie van 3 ontmoetingsmomenten met alle ketenpartners (februari-juni-september);
- Deelname aan evenementen in 2025:
 - Carnavalsstoet Merelbeke-Melle – 30 maart,
 - Oogststoet Oostakker – 2 september,
 - Feest op straat – 21 september.

Rodelandbrood in de picture op de Erfgoeddag in Merelbeke-Melle: **‘Bakkeren’** is een kaartspel dat al meer dan 100 jaar gespeeld wordt in Merelbeke, met jaarlijks een grote wedstrijd rond Driekoningen. De

3 winnaars van de kaartwedstrijd krijgen volgens de traditie een groot koningsbrood als prijs. In januari 2025 zullen die grote koningsbroden voor de winnaars met Rodelandbloem worden gemaakt. Op de jaarlijkse **Erfgoeddag** die zal plaatsvinden op 27 april 2025 met als thema ‘Game on!’, zal de traditie van het kaartspel en de koningsbroden worden belicht door de Dienst Beleving van de gemeente Merelbeke-Melle. Bij de organisatie van dit evenement (bakworkshop e.d.) zal ook gewerkt worden met Rodelandbloem;

- In 2025 zal ook nagedacht worden over de **toekomst** van het Rodelandbrood, meer bepaald over hoe de keten na februari 2026 zonder bijkomende financiële steun vanuit de provincie en gemeenten verder kan.

INFOMOMENT NIEUWE TEELTEN – INSTITUUT VOOR LANDBOUW-, VISSERIJ- EN VOEDINGSONDERZOEK (ILVO)

Op 4 september 2025 organiseerde het ILVO in het kader van het Rodelandproject een infomoment speciaal voor land- en tuinbouwers uit Merelbeke-Melle, Oosterzele en Gavere rond nieuwe teelten. Nieuwe teelten zoals eiwitgewassen, kruidenrijke graslanden en aromatische wortels stonden centraal. Naast proefveldbezoek, kwamen ook verwerking en mogelijkheden voor afzet en samenwerking met het ILVO aan bod.

KIEVIT, STEENUIL EN KERKUIL – NATUURPUNT OOSTERZELE ISM LANDBOUWERS

In 2025 gingen de vrijwilligers van de **Kievit- en Uilenwerkgroep van Natuurpunt Oosterzele** in samenwerking met de lokale landbouwers, het ILVO en de Proefhoeve van Bottelare verder met het inventariseren en het markeren van **Kievitsnesten** en het sensibiliseren van landbouwers ivm het

vrijwaren van de nesten.

Ook de nestkasten voor **uilen** in Oosterzele werden in 2025 verder opgevolgd door de werkgroep.

ZWALUWEN

Op het **ILVO** bleven de onderzoekers ook in 2025 de bezettingsgraad van de zwaluwnesten opvolgen en waar nodig maatregelen nemen ifv het optimaliseren van de nestgelegenheid.

Het **Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen tot Dender** plaatste in 2025 kunstnesten ism de **gemeente Gavere** op de gebouwen van de gemeentelijke basisschool in Baaigem ter ondersteuning van de bestaande kolonie Huiszwaluw.

De **vrijwilligers van Natuurpunt Boven-Schelde** bleven ook in 2025 de **Huiszwaluwkolonie** opvolgen aan de gebouwen van het Biocentrum Agri-Vet van UGENT in Melle.

Huiszwaluw Agri-Vet © Natuurpunt Boven-Schelde

STIMULEREN BIODIVERSITEIT OP DE ONDERZOEKSKOUTER – INSTITUUT VOOR LANDBOUW-, VISSERIJ- EN VOEDINGSONDERZOEK (ILVO)

Na de bijenhôtels in 2024, heeft het ILVO in 2025 een **bijenburcht** voor zandbijen en hommels aangelegd. Deze insecten leven in ondergrondse gangen in losse grond en dragen bij aan de bestuiving van gewassen. De bijenburcht werd volledig opgebouwd uit met natuurlijke en afgedankte materialen. Ook de **bloemenweides** werden verder uitgebouwd: op verschillende sites werden rondom de gebouwen bloemenmengsels ingezaaid ifv bestuivers en vogels, zoals vlakbij de bijenburcht.

SOORTENRIJKDOM OP DE ONDERZOEKSKOUTER IN KAART – ILVO

In 2025 werd een “**Bioblitz**”² georganiseerd op de Onderzoekskouter van het ILVO, over een oppervlakte van zo’n 200 ha. De bedoeling was om op één jaar tijd 1.000 soorten te inventariseren met het ILVO-personeel en natuurgidsen. Deze doelstelling werd bereikt, want in het totaal werden 1.010 verschillende

² Tijdens een BioBlitz worden zoveel mogelijk soorten gezocht binnen een tijdspanne, in een bepaald gebied.

plant- en diersoorten geregistreerd. In het najaar werden een 5-tal themawandelingen voor het ILVO-personeel georganiseerd met gespecialiseerde gidsen i.s.m. ForNaLab (UGENT) en INBO.

LEADER-PROJECT “VERBINDING TUSSEN BOER EN ZORG” – ZORGBAND LEIE EN SCHELDE, ILVO, EROV EN GEMEENTE MERELBEKE-MELLE

Zorgorganisatie Zorgband Leie en Schelde, het ILVO, EROV vzw (Economische Raad voor Oost-Vlaanderen), de gemeente Merelbeke-Melle en het Rodelandproject werkten ook in 2025 samen in het LEADER-project “Verbinding tussen Boer en Zorg” om lokale producten en producenten bij de bewoners van het woonzorgcentrum Lemberge te brengen.

In 2025 worden verder gewerkt aan het uitbouwen van de samenwerkingen met de lokale producenten (witloof, groene asperges, kiwibessap, aardappelen, prei,...).

Op 21 mei, in de week van de korte keten, werd een evenement georganiseerd voor landbouwers uit de Rodelandgemeenten en andere geïnteresseerden. Tijdens de lunch werden konden de deelnemers genieten van Rodelandstokbrood met asperges uit Lemberge.

De voorbereidingen voor de opname van een filmpje over het project en voor het aanbieden van een Valentijnsmenu (2026) met lokale producten aan de bewoners gingen al van start in 2025.

KORTE KETEN

Ook in 2025 werd bij de activiteiten die vanuit het Rodelandproject werden georganiseerd zoveel mogelijk worden gewerkt met lokale korte keten producten. Daarnaast zetten de gemeenten en de andere Rodelandpartners ook sterk in op het promoten van de korte keten bij de activiteiten die ze organiseren.

De **gemeente Oosterzele** heeft in 2025 tijdens de week van de korte keten een korte keten wedstrijd georganiseerd waarbij deelnemers het gewicht van een zak Rodelandbloem moesten raden en daarmee een mand met korte keten producten uit de gemeente én de zak Rodelandbloem konden winnen. Daarnaast werd in 2025 opnieuw een korte keten markt georganiseerd op de avondmarkt van Sinksenkermis in Oosterzele.

In maart 2025 werd door de gemeente Oosterzele een kennismaking tussen de landbouwers, natuurliefhebbers en het nieuwe gemeentebestuur georganiseerd. Daaraan was een receptie gekoppeld waar hapjes met Rodelandbrood werden geserveerd.

De **gemeente Merelbeke-Melle** organiseerde op autoloze zondag in september 2025 opnieuw het festival 'Feest op Straat' met een streekmarkt waar lokale producenten zich konden voorstellen met hun producten. Er was onder andere ook een info- en proefstandje van het Rodelandbrood aanwezig.

2. KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN (KLE)

SAMENAANKOOPACTIES VOOR INHEEMS PLANTGOED (BOMEN EN STRUIKEN)

Het **Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen** organiseert jaarlijks in het najaar een groepsaankoop inheemse bomen en struiken met afhaalpunten in elke gemeente binnen haar werkingsgebied (o.a. **Gavere en Oosterzele**).

Jaarlijks in december organiseert de **Provincie Oost-Vlaanderen** een groepsaankoop voor land- en tuinbouwers en imkers. Via de groepsaankoop kunnen streekeigen bomen, struiken, klimplanten en fruitbomen worden besteld, gratis nestkasten aangevraagd en bloemenzaad voor akkerranden.

De **gemeente Merelbeke-Melle** hernam begin 2025 weer haar jaarlijks initiatief om 1 boom of 2 struiken gratis te schenken aan haar inwoners. Daarnaast kon je als inwoner van Merelbeke-Melle bijkomend nog extra bomen en struiken bestellen aan een voordelig tarief.

Als inwoner van de **gemeente Oosterzele** kon je in het najaar van 2025 weer een gratis boom of twee gratis struiken krijgen via de gemeente (Actie “Elk een boom”).

© Provincie Oost-Vlaanderen

3. WATERLANDSCHAP

UITVOERING GEBIEDSPROGRAMMA WATER+LAND+SCHAP 2.0 'KLIMAATROBUUSTE VALLEI VD MOLENBEEK/GONDEBEEK EN DRIESBEEK' – PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, MERELBEKE, OOSTERZELE EN FARYS

2025 kan terecht het jaar van de terreinrealisaties worden genoemd in het waterlandschapsproject! Hieronder volgt het overzicht van de uitgevoerde maatregelen:

- *Plaatsen van **stuwconstructies** in de bovenstroomse takken van de geklasseerde waterlopen in functie van het lokaal ophouden van water* – Provincie Oost-Vlaanderen: alle bovenstroomse takken in het stroomgebied werden beoordeeld op hun mogelijkheid tot het plaatsen van stuwtjes. In de afweging werden een aantal criteria meegenomen: beperken overstromingsrisico, barrières voor vismigratie vermijden, terreinkennis van de aanpalende landbouwers en waterkwaliteit (geen locaties met bovenstrooms lozingen van gemengde rioleringen). De geselecteerde locaties werden opgemeten en er werd een ontwerp van de stuwen gemaakt. In het najaar van 2025 werden 4 stuwen geïnstalleerd op 3 locaties (Turkenhoek en Houte) in Oosterzele.
- Aanleg **waterzuivering** op kasteeldomein Zink Makenbos in Merelbeke – Gemeente Merelbeke-Melle: in 2025 werd de omgevingsvergunning ingediend en het uitvoeringsdossier opgemaakt. Er werd afgeweken van het initiële plan om een vloeirietveld aan te leggen aangezien duidelijk was geworden dat streven naar een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie om verscheidene redenen een beter alternatief was. De installatie geeft veel betere resultaten wat betreft het effluent t.o.v. een rietveld, heeft een kleinere impact op de omgeving én heeft een langere levensduur.

De zone die voor het vloeirietveld werd vrijgehouden zal in het nieuwe ontwerp het effluentwater van de waterzuivering ontvangen en ingericht worden als ecologisch, waardevolle moeraszone. De realisatie wordt gepland voor juli 2026.

- **Houtsnippers** uit landschapsbeheer ter beschikking stellen voor C-bemesting aan geïnteresseerde land- en tuinbouwers – Provincie Oost-Vlaanderen: eind 2025 werd gestart met de voorbereidingen van een infoavond voor land- en tuinbouwers die zal plaatsvinden op 28 januari 2026 rond het gebruik van houtsnippers in de praktijk.

- **Watercaptatie** i.f.v. landbouw door multifunctioneel gebruik bestaande voorzieningen – Provincie Oost-Vlaanderen: het overstromingsgebied

Broek in Balegem wordt uitgebreid met een bijkomend buffer- en spaarvolume. Uit het spaarvolume zullen landbouwers water kunnen onttrekken tijdens droge perioden. Het spaarvolume wordt door een kleilaag van 60 cm dik waterondoorlatend gemaakt waardoor er geen grondwater kan onttrokken worden. Het spaarvolume wordt door een dijklichaam van het overstromingsgebied gescheiden en vult zich bij hoge waterstanden, wanneer het water vanuit het overstromingsgebied over het dijklichaam stroomt. Via een ondergrondse leiding wordt het water van het spaarvolume naar de straatzijde geleid, waar het water onttrokken kan worden vanop een ingerichte zone naast de straat. De onttrekkers moeten het overstromingsgebied dus niet betreden.

In het overstromingsgebied zelf worden zowel onder als boven water hoogtegradiënten aangebracht om de habitatvariatie en zo de biodiversiteit te verhogen. Ter hoogte van het nieuwe dijklichaam wordt een eiland aangelegd.

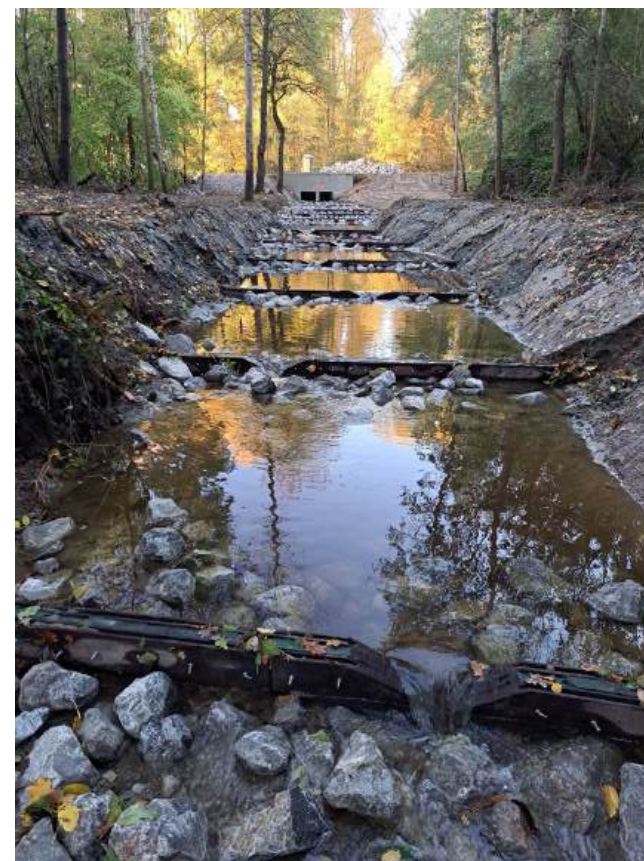
Begin 2025 werd de vergunning aangevraagd. Na het verlenen van de vergunning gingen der werken van start in oktober 2025.

Vlak voor de start van de werken werd een visredding uitgevoerd om de vissen, waaronder de beschermde soort bittervoorn, voor de start van de werken over te plaatsen. De bestaande rietbeplanting wordt ter hoogte van de taluds behouden en de aanwezige exoot Japanse Duizendknoop wordt zorgvuldig verwijderd.

- **Watercaptatie** i.f.v. landbouw via gecombineerd buffer- en infiltratiebekken - Gemeente Merelbeke-Melle: in 2025 werd de omgevingsvergunningaanvraag ingediend.
- Inzetten op een **natuurlijke hydromorfologie** van de waterlopen – Provincie Oost-Vlaanderen:
 - In het najaar van 2025 werd op verschillende locaties **dood hout en/of steenbestorting in de waterloop** geplaatst. Dit zorgt voor een verruwing van de waterloop, vismigratieknelpunten worden opgelost, water wordt langer opgehouden en het dood hout verbetert de habitat voor macro-invertebraten.
 - Dood hout: Koekebroodstraat (Oosterzele), Turkenhoek-Waterrad (Oosterzele), Turkenhoek (Oosterzele), Kolbergwegel (Merelbeke-Melle), Geraardsbergsesteenweg (Merelbeke-Melle)

- Steenbestorting: Gravelos (Merelbeke-Melle), Diepestraat (Merelbeke-Melle), Waterrad (Oosterzele)
 - Aan Koekebroodstraat werd in het verleden reeds dood hout geplaatst en zal in het najaar van 2025 ook nog steenbestorting en een opstuwing geplaatst worden om meer water opwaarts op te houden
- De **herinrichting van de Driesbeek**: ter hoogte van de Poelstraat en de Kolbergwegel werden in het najaar van 2025 verschillende ingrepen uitgevoerd zoals het aanleggen van een paaiplaats en een vistrap voor vissen, het zo veel mogelijk weghalen van de bestaande oeverversteving, dood hout inwerken in de oever, afval verwijderen uit de bedding en slibuiming bij aanwezigheid van verontreinigd slib.
 - Het **openleggen van de waterloop/weghalen van inbuizingen** op verschillende locaties: deze werken werden in 2025 uitgevoerd aan de Dreef in Oosterzele waar de waterloop over een traject van circa 90 m in open bedding werd gelegd en ter hoogte van de Karmelietenwegel in Merelbeke-Melle waar een inbuizing werd weggehaald en vervangen door een houten brug.

- **Herstel historische bedding van de Dekbeek:** de graafwerkzaamheden vonden plaats in september 2025, dan was de grondwaterstand in de natte vallei het laagst en op dat moment werden de broedvogels en overwinterende vogels in het natuurgebied niet verstoord. Door de historische bedding van de Dekbeek opnieuw open te maken, kan het water in de toekomst via de Dekbeek zo'n 500 meter verder parallel aan de Gondebeek stromen alvorens erin uit te monden. Dit zal zorgen voor vernatting van de aangrenzende percelen en het vertragen van de waterafvoer naar de Gondebeek. Ook in **Hettingen** werd de historische beekbedding hersteld.

- **Herstel greppels en ontwikkelen plas-dras zuidelijk grasland Provinciaal natuurdomein Drooghout** – Provincie Oost-Vlaanderen: in 2025 werd het bestek gepubliceerd en de werkzaamheden uitgevoerd. De werkzaamheden bestaan uit de volgende onderdelen:
 - **Herstel bestaande greppelstructuur:** hierdoor werd extra microreliëf en extra ruimte voor water gecreëerd. De bestaande greppelstructuur diende oorspronkelijk voor het afwateren van het perceel richting Kerkensbeek. Door het afdammen van de uitloop van de greppel wordt het water langer opgehouden. Het doel is om met het creëren van het microreliëf een verhoging van de biodiversiteit te bereiken.

- **Graven van twee nieuwe poelen:** om extra kansen voor amfibieën en de biodiversiteit te creëren in het gebied, werden 2 nieuwe poelen aangelegd.
- **Herstel bestaande dijk:** de dijk in het natuurdomein Drooghout die in de loop van de jaren wat verzakt is, werd hersteld, deze werken zullen nog doorlopen in 2026. Een deel van de vrijgekomen grond bij het uitgraven van de greppels en poelen werd hiervoor gebruikt. Deze dijk is belangrijk voor het ophouden van het water om overstromingen te voorkomen. Deze derde en laatste ingreep maakt onderdeel uit van de werken, maar wordt niet gerealiseerd met middelen van het waterlandschapsproject.

ONDERZOEK EFFECT STUWEN ONDERZOEKSKOUTER – ILVO

Na de plaatsing van de twee stuwen op een gracht van de Onderzoekskouter in 2022, werden er ook vier peilbuizen geplaatst die sindsdien worden opgevolgd. In 2025 werd in het kader van een thesis onderzocht wat de impact is van de stuwen in een hellend sloot-stuwsysteem op de grondwaterstand en het watersysteem als geheel. Eind 2025-begin 2026 werkten er ook enkele groepjes masterstudenten van de opleiding Sustainable Land Management van de UGENT rond grondwatermodellering thv de stuwen.

EROSIEBEPERKENDE MAATREGELEN - ILVO

Ter hoogte van de Proefveldwegel en de Albert Van Bockstaelewegel situeert zich al jaren een erosieproblematiek. Bij hevige neerslag stroomt het met sediment beladen neerslagwater aan hoge snelheden tot beneden aan de Meersstraat waarbij ook het dekmateriaal van de Albert Van Bockstaelewegel deels wordt meegespoeld. Een combinatie van factoren ligt aan de basis hiervan: hellende percelen, de talrijke aanwezigheid van wegels waarlangs het neerslagwater aan hoge snelheid zijn weg zoekt, het ontbreken van kleine landschapselementen in dit gedeelte van de Onderzoekskouter,... In mei 2025 heeft het ILVO een lichte reliëfwijziging in haar percelen aangebracht en een 5 meter brede grasstrook ingezaaid, zodat het afstromende water van de Proefveldwegel lokaal wordt opgevangen en gebufferd.

4. NATUURONTWIKKELING

BOSUITBREIDING GONDEBEEKVALLEI – NATUURPUNT OOSTERZELE

In najaar 2025 beplante **Natuurpunt Oosterzele** een perceel van zo'n **0,48 ha** naast de Dekbeek, een zijloop van de Gondebeek. Het ging om een natte, voormalige paardenweide in de Gondebeekvallei. Ook nog eind 2025 werd een eerste deel, nl. **0,75 ha**, van een groter geheel van 2,30 ha dat Natuurpunt in 2024 in de Gondebeekvallei kon aankopen, bebost. Het werd een bosaanplant met o.a. Zwarte els, Haagbeuk, Zoete kers, Zomereik,... omgeven door een brede bosrand met verschillende struiksoorten. Beide percelen liggen in Natura 2000-gebied en sluiten aan bij bestaande bossen.

BOSUITBREIDING DOOR PRIVATE BOSEIGENAARS ISM BOSGROEP OOST-VLAANDEREN

Op het kruispunt van de Makkegemstraat en de Haerlinckstraat in **Merelbeke-Melle** heeft een **private boseigenaar** begin 2025 samen met de **Bosgroep** een perceel van **0,42 ha** bebost met gemengd loofhout (Zomereik, Zomerlinde, Haagbeuk, Boskers,...) met een bosrand langs de straatkanten. Hierdoor werd de interne samenhang binnen de Makegemse bossen versterkt: Boswijk en Bruinbos werden op die manier beter met elkaar verbonden.

Begin 2025 beboste een **private boseigenaar** in de Gentweg in **Vurste**, net ten zuiden van Rodeland, een grasland van **0,72 ha** ism de **Bosgroep**, aansluitend bij zijn bestaand bos. Het ging om een aanplant van Zomereik met inmengingsgroepen van Haagbeuk, Winterlinde, Ruwe berk,...langs twee zijden omgeven door een bosrand van o.a. Gelderse roos, Gewone hazelaar, Eenstijlige meidoorn, Sporkehout, Hondсроos,...

Eind 2025-begin 2026 zal een **private bouseigenaar** ism de Bosgroep een nat grasland van **0,45 ha** bebossen in Oosterzele ten zuiden van de Bavegemstraat, op de grens met Sint-Lievens-Houtem. Het gaat om een smal en hellend perceel grenzend aan een bestaand bos buiten de perimeter van Rodeland. In het lager gelegen, natte deel wordt Zwarte els geplant, hogerop zijn Zomereik en Haagbeuk de hoofdboomsoorten. Langs de kant van het grasland wordt een bosrand voorzien met Gelderse roos, Veldesdoorn, Eenstijlige meidoorn en Spork. Verspreid in de percelen wordt Zwarte populier geplant.

BERGBOS – OOSTERZELE ISM HET BOSLOKET

In 2025 kon na het eerste deel van de ophogingswerkzaamheden op de voormalige zandgroeve en stortplaats (site Verlee) gestart worden met de bosaanplant. In het totaal zal hier de komende jaren maar liefst **8 ha bebost** worden, **4 ha door de gemeente Oosterzele en 4 ha door een private bouseigenaar**.

De bebossing en plantacties van de gemeente worden ondersteund door het **Bosloket**, een initiatief van Bosgroep Oost-Vlaanderen en Provincie Oost-Vlaanderen waar lokale besturen terecht kunnen met hun vragen rond bosuitbreiding.

Gelegen aan de straat Berg en aansluitend op een bestaand privébos van 5 ha, zal het nieuwe Bergbos in de toekomst een belangrijke schakel vormen tussen het Ettingebos in Oosterzele en het Cotthembos in Sint-Lievens-Houtem.

Begin 2025 werd in **Balegem (Bergbos)**, ten zuiden van Rodeland) de eerste **0,5 ha** van de 4 ha in totaal van de gemeente Oosterzele bebost via een plantactie met het gemeentebestuur, buurtbewoners en familie en vrienden van de private boscijenaar. Eind 2025 werd nog **1,8 ha** bebost, onder andere via plantacties met scholen, buurtbewoners, jeugdverenigingen,... De rest van de aanplant is voorzien in 2026.

In andere zones liepen de ophogingswerkzaamheden nog verder tot in 2025. Op de opgehoogde percelen werden Gele mosterd en Sorghum ingezaaid en een laag compost aangebracht. Sorghum is een van oorsprong tropische plant die door zijn diepe, intensieve beworteling en efficiënte waterhuishouding in staat is om droogteperiodes te overbruggen. Een extra voordeel van het diepe wortelstelsel van Sorghum is dat de teelt veel organisch materiaal aanbrengt en goed nutriënten kan benutten uit de verschillende bodemlagen, wat ideaal is op een dergelijke opgevoerde losse grond zonder organisch materiaal. Bedoeling was om de bodem op die manier toch enigszins voor te bereiden, waardoor de bosaanplant meer kansen op slagen heeft.

Bij de aanplanten van 2025 werden enerzijds boomsoorten gekozen die snel groeien zoals cultuurpopulier, Schietwilg, Zwarte els, Ruwe berk, Ratelpopulier en Grauwe abeel om snel bos te creëren en anderzijds ook traaggroeiende climaxsoorten zoals Zomereik, Wintereik, Winterlinde,

Haagbeuk, Zomereik,... Hier is gekozen voor een grote variatie in het aantal soorten om zo de slaagkans van de aanplant te verhogen, gezien de uitgangssituatie een zeer heterogene, opgehoogde bodem is met weinig organisch materiaal en weinig bodemstructuur.

UITVOERING POELENPLANNEN

Aan het eind van de zomer 2025, wanneer het grondwater het laagste stond en de amfibieën de poelen verlaten hadden, werden weer bestaande poelen geruimd en enkele nieuwe aangelegd door de Rodelandpartners.

Het **Agentschap voor Natuur en Bos** zette in 2025 haar planmatig beheer van de amfibieënpoolen in de **Makegemse bossen** verder in functie van de optimalisatie van het leefgebied van Kamsalamander en Vuursalamander: lokale en gerichte ruiming van delen van poelen, oeverbeheer en de aanleg van bijkomende overwinterings- en schuilplaatsen (o.a. met dood hout).

De **Bosgroep Oost-Vlaanderen** liet na de zomer van 2025 twee poelen ruimen en twee nieuwe poelen aanleggen bij drie **private boscijzenaars** in Scheldewindeke.

MONITORING AMFIBIEËNPOPULATIES

Zoals de voorgaande jaren, werden ook in 2025 in de gemeente Merelbeke-Melle 16 poelen gemonitord in opdracht van het gemeentebestuur.

In het kader van de realisatie en opvolging van het Poelenplan Rodeland werden in opdracht van de Provincie Oost-Vlaanderen in de loop van 2025 17 poelen geïnventariseerd in functie van amfibieën (via fuiken en schepnetmethode). Doel hiervan is een beeld te krijgen van de aanwezigheid van amfibieën en van voortplanting in de poelen die de voorbije jaren werden aangelegd of geruimd in Oosterzele en Gavere.

INRICHTING BUNKER VOOR VLEERMUIZEN AAN HET RATTEPASBOS – ANB

Het Agentschap voor Natuur en Bos voerde eind 2025 een aantal werken uit in hun bunker aan het Rattepasbos in Oosterzele. Hierdoor werd de bunker geschikt als overwinteringsplaats voor vleermuizen.

Concreet werd er een deur geplaatst met een invliegopening voor vleermuizen. De openingen van de twee schietgaten werden aangepast zodat er via de schietgaten niet te veel tocht in de bunker komt. Vleermuizen hebben tijdens hun winterslaap nood aan een stabiele omgeving: koele, vorstvrije en vochtige ruimtes zonder tocht.

Daarnaast werden speciale vleermuisstenen en houten elementen aangebracht met spleten en holtes, zodat vleermuizen zelf een geschikte plek kunnen kiezen of waarin ze in groep kunnen wegkruipen.

NATUURBEHEERPLAN (NBP) 'GONDEBEEKBOSSSEN' – BOSGROEP OOST-VLAANDEREN

Na het infomoment van november 2024 in de Kluize zette de Bosgroep Oost-Vlaanderen in 2025 in op het brengen van een individueel bezoek aan alle geïnteresseerde eigenaars, het afsluiten van overeenkomsten en terreininventarisaties waarbij o.a. ook de aanwezigheid van voorjaarsflora in kaart werd gebracht. In 2025 werd ook de verkenningsnota van het NBP ingediend bij ANB.

Eind 2025 ontvingen alle deelnemende eigenaars een eerste voorstel van de bestandsfiches. Deze fiches omvatten per bestand een visie voor het toekomstig beheer (periode van 24 jaar) met een voorstel voor de invulling van de ecologische, economische en sociale doelstellingen.

Aelmoeseneiebos & Gondebeek van UGENT - © Bosgroep Oost-Vlaanderen

De perimeter van dit **gezamenlijk natuurbeheerplan** sluit aan op die van het bestaande 'NPB Makegemse bossen' en beslaat daarmee vooral het oostelijke deel van Rodeland. Alle geïnteresseerde bouseigenaars (private eigenaars, gemeenten,...) uit Merelbeke-Melle en Oosterzele kunnen deelnemen. Het natuurbeheerplan wordt opgemaakt op maat van, en in nauw overleg met de deelnemende eigenaars.

5. BELEVING & COMMUNICATIE

PUBLIEKSEVENEMENT: AMFIBIEËNTUNNELS EN TOEKOMSTPLANNEN VOOR DE GONDEBEEKVALLEI

Op zondag 6 april 2025 vond een publieksevenement plaats in de Gondebeekvallei om de meest recente realisaties van de Rodelandpartners in de kijker te zetten. De deelnemers konden er alles ontdekken over de nieuwe amfibieëntunnels en over de plannen van Natuurpunt Oosterzele met hun recent aangekochte percelen. Een 100-tal buurtbewoners namen deel aan deze activiteit. Op het einde kon iedereen genieten van een receptie met korte keten producten uit Rodeland.

Het evenement was een gezamenlijke organisatie van het Rodelandproject, de gemeenten Merelbeke-Melle en Oosterzele en Natuurpunt.

TRAGE WEGEN IN DE GONDEBEEKVALLEI

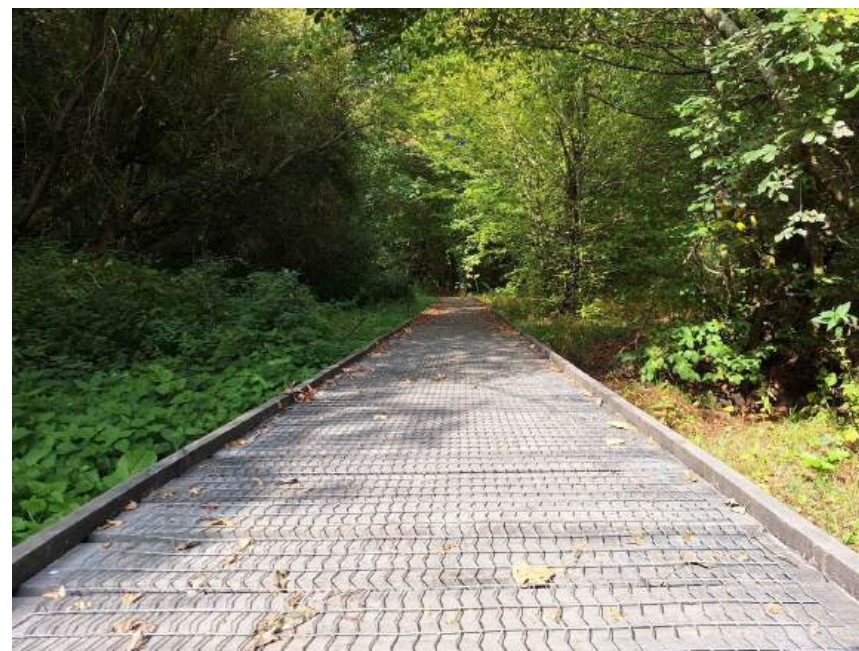
In 2025 werd verder gewerkt aan de realisatie van het nieuwe wandelpad in de Gondebeekvallei. Concreet werden de nodige administratieve stappen worden doorlopen (o.a. opmeting tracé door de landmeter, opstarten procedure voor verleggen buurtweg met omgevingsvergunningsaanvraag, voorzien van de nodige budgetten,...) vooraleer het wandelpad kan worden aangelegd en opengesteld voor het publiek. De effectieve aanleg van het wandelpad, inclusief plankenpad en nieuwe brug over de Gondebeek is voorzien voor 2026. Dit initiatief wordt getrokken door de gemeente Merelbeke-Melle en ondersteund door Natuurpunt Oosterzele, het ILVO, Aquafin en de Provincie Oost-Vlaanderen. Mooi voorbeeld van samenwerking tussen de verschillende Rodelandpartners!

WANDELLUS RATTEPAS EN NATUURDOMEIN DROOGHOUT – ANB, PROVINCIE OOST-VLAANDEREN EN GEMEENTE OOSTERZELE

In de omgeving van de Rattepas en Drooghout veranderde er in 2024 wel wat qua wandelaanbod:

- Door het nieuwe stuk van het Rattepasbos dat in 2023 werd aangeplant, legde het **ANB** ook een wandelpad aan;
- De **gemeente Oosterzele** voorzag – gekoppeld aan de rioleringswerken met de aanleg van een buffer-infiltratiegracht (cfr. Waterlandschapsproject) – ook een brugje en een nieuw wandelpad tussen de Rattepas en de Kasteelstraat;
- In het natuurdomein Drooghout vernieuwde de **Provincie Oost-Vlaanderen** in 2024 twee brugjes voor wandelaars, installeerde 3 vlonderpaden en paste de route van de wandelpaden beperkt aan.

In 2025 werden de voorbereidingen worden getroffen voor de uitwerking van een **wandellus** die het nieuwe wandelaanbod in deze drie gebieden met elkaar verbindt. Ook een gemeenschappelijk infopaneel werd opgemaakt. De feestelijke opening van het wandelpad is voorzien in voorjaar 2026.

RODELAND EN DEELPROJECTEN FINANCIEEL

BASISFINANCIERING PROJECT & UITGAVEN

Via het addendum van 1 juli 2022 bij de samenwerkingsovereenkomst werd het Rodelandproject door de 20 partners verlengd tot 31 december 2025 en verhoogden de financierende partners hun jaarlijkse bijdrage tot de volgende bedragen (vanaf 2022):

• Agentschap voor Natuur en Bos	€ 30.000
• Provincie Oost-Vlaanderen:	€ 30.000
• Gemeente Merelbeke	€ 7.500
• Gemeente Gavere	€ 4.500
• Gemeente Melle	€ 7.500
• Gemeente Oosterzele	€ 7.500
• TOTAAL	€ 87.000

De Bosgroep Oost-Vlaanderen droeg bij via de tewerkstelling van de coördinator en centraliseerde de basisbijdragen.

Hierna volgt een overzicht van inkomsten en uitgaven van 2025, opgesplitst in projectkosten enerzijds en personeel- en werkingskosten anderzijds.

Projectkosten

De jaarlijkse projectkosten (communicatie, organisatie evenementen, catering,...) zijn begroot op 10.000 euro. Elk jaar wordt 10.000 euro van de partnerbijdragen gereserveerd hiervoor. Het deel van het voorziene projectbudget dat niet gespendeerd wordt, wordt sinds 2021 overgedragen naar het volgende jaar. Door de beperkte uitgaven van de voorbije jaren (oa in de eerste jaren van het project als gevolg van COVID), werd er begin 2025 gestart met €18.499, waar nog eens de jaarlijkse partnerbijdrage van €10.000 bovenop kwam. Aan het eind van 2025 bedroeg het positieve saldo van de projectkosten op die manier €25.755.

De **projectkosten** van 2025 hadden hoofdzakelijk betrekking op de uitgaven voor:

- Korte keten producten uit Rodeland op evenementen,
- Drukwerk flyer over het Rodelandproject, posters en flyers voor het Rodelandbrood en flyers voor het evenement rond de amfibieëntunnels van 6 april 2025;
- Opvolging peilbuizen Rodeland.

Budget projectkosten Rodeland					
Jaar	Gemaakte projectkosten	Jaarlijkse partnerbijdrage	Cumulatieve overdracht sinds 2021	Totaalbudget ter beschikking in 2025	Saldo eind 2025
2025	2.754 €	10.000 €	18.499 €	28.499 €	25.746 €

Personeel- en werkingskosten

De **werkingskosten van 2025** hebben betrekking op de kosten voor mobiele telefonie, verplaatsingen ikhv dienstreizen en softwarelicenties.

De **personeelskosten van 2025** hebben betrekking op de brutoloon, patronale rsz, eindejaarspremie, vakantiegeld, telewerkvergoeding, beheerskosten sociaal secretariaat, verzekeringen, fietsvergoeding, maaltijd- en ecocheques.

Via de **partnerbijdragen** is jaarlijks €77.000 voorzien voor personeels- en werkingskosten (de totale partnerbijdragen verminderd met €10.000 gereserveerd voor projectkosten).

Budget personeel- & werkingskosten Rodeland					
Jaar	Personeelskosten	Werkingskosten	Totaal (werking+personeel)	Jaarlijkse partnerbijdrage	Jaarsaldo
2025	98.820 €	880 €	99.700 €	77.000 €	- 22.700 €

Het negatieve saldo in 2025 voor de personeels- en werkingskosten wordt opgevangen door het overschot op het budget voor de projectkosten dat door de jaren heen werd opgebouwd, in 2025 aan te wenden voor het bijpassen van het tekort in de personeels- en werkingskosten.

WATER+LAND+SCHAP 2.0 'KLIMAATROBUUSTE VALLEI VAN DE MOLENBEEK/GONDEBEEK EN DRIESBEEK'

De looptijd van dit project ging initieel van 28 april 2023 tot 1 juli 2026. In 2025 werd de looptijd door de Vlaamse regering verlengd tot 31 december 2028. In die tijdspanne kunnen de vier BVR³-partners (**Provincie Oost-Vlaanderen, gemeente Merelbeke-Melle, gemeente Oosterzele en Farys**) de maatregelen van het gebiedsprogramma uitvoeren en daarvoor een subsidie ontvangen.

Het totaal van alle maatregelen werd geraamd op **€ 1.525.142 incl btw**, daarvan wordt **€ 1.160.998 incl btw gesubsidieerd** via het Vlaams Klimaatadaptatiefonds. Het subsidiepercentage is afhankelijk van het type maatregel: investeringen worden voor 80% gesubsidieerd, grondaankoop en vergoedingen aan derden (bijv. landbouwers) allebei voor 50%.

Vlaamse
overheid

Oosterzele

³ BVR-partners = Besluit Vlaamse Regering-partners verwijzend naar het subsidiebesluit voor de toekenning van middelen uit het Vlaams Klimaatadaptatiefonds om het gebiedsprogramma van Water+Land+Schap 2.0 "Klimaatrobuuste vallei van de Molenbeek/Gondebeek en Driesbeek" in uitvoering te brengen. Dit subsidiebesluit werd op 28 april 2023 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en daarin zijn de subsidiebedragen per partner vastgelegd.

RODELANDBROOD

UITBOUW VAN EEN KORTE KETEN VOOR BROOD EN BROODPRODUCTEN IN RODELAND (1 SEPTEMBER 2022-29 FEBRUARI 2024)

Dit project was gestart op 1 september 2022 en liep tot 29 februari 2024 (= 18 maanden). Het project heette voluit “Uitbouw van een korte keten voor brood en broodproducten in Rodeland” en kreeg financiële steun van de Provincie Oost-Vlaanderen in het kader van “**Subsidies voor innovatieve projecten in de land- en tuinbouw**” (65%). De vier Rodelandgemeenten financierden samen 35%, de gemeente Merelbeke nam hierin het grootste deel voor haar rekening en was bovendien ook trekker van het project. Het project past in de Lokale Voedselstrategie van de gemeente Merelbeke.

Doelstelling van het project was de opstart van een **nieuw korte keten initiatief rond brood en broodproducten op basis van lokaal geteelde baktarwe**. De bedoeling was dat dit initiatief op termijn uitgroeit tot een duurzaam samenwerkingsverband tussen de verschillende ketenpartners: landbouwer, molenaar, lokale warme bakker en consument.

Het projectbudget werd o.a. aangewend voor de financiering van:

- zoektocht naar geïnteresseerde en gemotiveerde bakkers en molenaar uit de streek die samen met de landbouwers hun schouders willen zetten onder dit korte keten initiatief (**= uitbouw keten**), met o.a. het organiseren van bijeenkomsten voor deze potentiële ketenspelers en individuele contactname;
- **ondersteuning** van **telers** (o.a. teeltbegeleiding) en **bakkers**;
- **bekend maken van de lokale producten** ‘Rodelandbrood’, ‘Rodelandbloem’ en de korte keten bij de consument via eigen broodzakken, veldpanelen, posters, flyers, sociale media,...

HOGENT werd door de gemeente Merelbeke aangesteld om dit project te begeleiden.

Herkomst middelen	Voorzien budget (1 sept 2022-29 feb 2024)
Subsidie Provincie (65%)	19.741,15 €
Bijdrage gemeenten (35%)	10.629,85 €
Merelbeke (subsidieaanvrager)	5.904,85 €
Gavere	1.575,00 €
Melle	1.575,00 €
Oosterzele	1.575,00 €
Totaal	30.371,00 €

VERLENGING PROJECT RODELANDBROOD (1 MAART 2024-28 FEBRUARI 2026)

De nood aan begeleiding en ondersteuning binnen de korte keten van het Rodelandbrood is intussen beperkter geworden dan bij de opstart van het project in 2022. Maar voor een aantal aspecten blijft de inbreng van **externe expertise** noodzakelijk, het gaat hier bijvoorbeeld om ondersteuning van de landbouwers bij raskeuze en teelt (inclusief het nemen en analyseren van bodemstalen), het uitvoeren van kwaliteitstests op de oogst in het labo, begeleiding van de bakkers, ondersteuning bij de prijszetting voor de tarwe en de bloem,... Het feit dat een onafhankelijke onderzoekspartner met de nodige specifieke expertise deze taken op zich kan nemen, zorgt voor kwaliteitsgarantie en voor vertrouwen binnen de keten.

Het Provinciebestuur besliste op 14 december 2023 om een projectsubsidie van **20.000 euro** te voorzien voor de verlenging van het project Rodelandbrood, met name voor het verderzetten van de begeleiding van de ketenpartners door een externe onderzoekspartner met de nodige expertise. De lokale productie, verwerking en afzet van het Rodelandbrood past helemaal binnen de doelstellingen van Klimaatgezond Oost-Vlaanderen.

Bovendien brengt het Rodelandbrood niet alleen de consument dicht bij de landbouwer, de molenaar en de grondstof van het brood, maar versterkt het project ook het landschapsproject Rodeland als geheel.

De 4 Rodelandgemeenten financieren elk 2.453,60 euro, wat het **totale projectbudget voor de verlenging van het project Rodelandbrood op 29.814,40 euro** brengt. Met dit budget stelde de gemeente Merelbeke begin 2024 HOGENT aan als dienstverlener. De gemeente Merelbeke centraliseert de middelen en zorgt voor de projectopvolging.

Herkomst middelen	Voorzien budget (1 maart 2024 - 28 feb 2026)
Projectsubsidie Provincie	20.000,00 €
Bijdrage gemeenten	9.814,40 €
Merelbeke	2.453,60 €
Gavere	2.453,60 €
Melle	2.453,60 €
Oosterzele	2.453,60 €
Totaal	29.814,40 €

